

16.11.2023

VN/22236/2023

Hyvinvointialueneuvottelu Kainuun hyvinvointialue

Aika: 16.11.2023

Paikka: Neuvottelutila Aleksanteri, Kirkkokatu 12. Helsinki

Alueen edustajat

Heikki Huotari, aluehallituksen puheenjohtaja

Timo Halonen, vs. hyvinvointialuejohtaja

Anna-Liisa Kainulainen, sosiaali- ja perhepalveluiden toimialuejohtaja

Mari Kinnunen, terveyden ja sairaudenhoidon palveluiden toimialuejohtaja

Kaisa-Mari Käyhkö, ikäihmisten palveluiden toimialuejohtaja

Sami Mäenpää, akuuttihoito- ja pelastuspalveluiden toimialuejohtaja

Eija Immonen, talousjohtaja

Puheenjohtajisto

Andreas Blanco-Sequeiros, johtaja, STM, puheenjohtaja

Pasi Ryyänen, yksikön johtaja, SM, varapuheenjohtaja

Valtioneuvoston edustajat

Anna Cantell-Forsbom, osastopäällikkö, STM

Annakaisa Iivari, osastopäällikkö, STM

Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, VM

Pasi Leppänen, finanssineuvos, VM

Virpi Vuorinen, budjettineuvos, VM

Tuulikki Louet-Lehtoniemi, arviointipäällikkö, THL

Jarno Soisalo, pelastusylitarkastaja, AVI

Jussi Lind, erityisasiantuntija, STM (asiantuntijasihteeri)

1. Tilaisuuden avaus

Puheenjohtajat johtaja Andreas Blanco-Sequeiros ja yksikön johtaja Pasi Ryyänen avasivat neuvottelun klo 10.00.

2. Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen

Päätösesitys: Todetaan osallistujat, lyhyt esittäytyminen ja hyväksytään asialista muutoksitta.

Päätös: Todettiin esityslistan mukaisesti.

3. Hallitusohjelma

3.1 Hallitusohjelman linjaukset

Palvelureformi,

Palvelureformi on sosiaali- ja terveydenhuollon sisällöllisen uudistumisen reformi. Reformin keskeisenä tavoitteena on tukea alueiden uudistusohjelmien toimeenpanoa ja varmistaa alueiden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen.

Kiireelliseksi luokitellut pelastustoimen hallitusohjelmatavoitteet,

Pelastusalalla käynnistetään kansallinen hanke työturvallisuuden parantamiseksi. Pelastusalan työhyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomioita.

Ohjauksen yhtenäistäminen,

Ohjauksen yhteensovittamisella tavoitellaan uudistuksen tavoitteiden saavuttamista: palvelujen yhdenvertaisuuden turvaamista ja kustannusten kasvun hillintää sekä kustannusvaikuttavuutta. Hyvinvointialueiden ohjauksen yhteensovittaminen säädetään valtiovarainministeriön tehtäväksi ja vahvistetaan ministeriön voimavaroja. Valtiovarainministeriön johdolla STM, SM ja VM sekä muut viranomaiset seuraavat ja arvioivat hyvinvointialueiden toiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja tuloksellisuutta.

Alueen yleiskatsaus ja huomiot hallitusohjelmasta

Alue valmistelee tämän kohdan. Alueen yleiskatsaus ja näkemykset hallitusohjelmasta kokonaisuutena, ei muutosohjelmien esittelyä. (Liitteessä 2)

Päätösesitys: Käydään läpi hallitusohjelman keskeiset hyvinvointialueita koskevat linjaukset sekä alueen yleinen tilanne.

Päätös: Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

4. Alueen tilanne – palveluiden toteutuminen ja talouden tila

4.1 Hyvinvointialueen tilannekuvaraportti ja asiantuntija-arviot

Käydään läpi taustamateriaalien sekä tilannekuva-analyysin pohjalta tehdyt havainnot alueen tilanteesta. Hyvinvointialueen tilannekuvaraportin sekä asiantuntija-arvioiden keskeiset nostot on kuvattu liitteessä 3.

4.2 Alueen muutos- ja uudistusohjelma

Alueen uudistumistyötä ohjaa kullakin alueella muutos- ja/tai uudistusohjelma. Alue esittelee oman ohjelmansa keskeiset tavoitteet ja aikataulun. Alueen muutos- ja uudistusohjelmakokonaisuus on esitelty liitteessä 4.

4.3 Alueen oma nosto (sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen erityiskysymykset)

Alueen oma nosto: YTA-yhteistyö

Alueen oma nosto on esitetty liitteessä 5.

Päätösehdotus: Käytiin läpi alueen tilanne sekä keskeiset haasteet. Kuultiin alueen muutosohjelman toteutuksen tavoitteet ja aikataulu.

Päätös: Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

5. Johtopäätökset

5.1 Yhteinen näkemys alueen tilanteesta (neuvottelusta)

Neuvotteluiden pohjalta muodostetaan yhteinen näkemys alueen tilanteesta. Tämän kohta sovi-taan neuvottelussa yhdessä alueen edustajien kanssa ja kirjataan keskeiset asiat ja huomiot.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja tekee päätösehdotuksen kokouksessa.

Päätös:

Todettiin, että neuvotteluissa on syntynyt yhteinen tilannekuva Kainuun hyvinvointialueen tilanteesta. Todettiin että alueen erinomaisessa muutosohjelmassa kuvataan hyvin suunniteltu ja konkreettinen taso, jolla suunnitelmia on tarkoitus toteuttaa. Toimeenpanon osalta tuleekin edetä rivakasti. Todettiin myös yleinen tilanne, jossa velvoitteet, rahoitus ja palvelujen kehittäminen eivät etene samassa aikataulussa, jolloin haasteena on yhdistää lyhyen ja pitkän aikavälin uudistaminen.

5.2 Vaikutukset STM ja SM selvityksiin

Kirjataan mahdolliset neuvotteluiden tuomat muutokset selvityksiin.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja tekee päätösehdotuksen kokouksessa.

Päätös: Todettiin, että ei ole vaikutuksia.

5.3 Valtioneuvoston toimenpidesuosituksiset

Ehdotukset valtioneuvoston toimenpidesuosituksiksi hyvinvointialueelle:

16.11.2023

VN/22236/2023

VM:n ja STM:n suositusehdotukset:

1. Alueen on määrätietoisesti jatkettava toiminnan ja palveluiden uudistamista sekä talouden tasapainotusta.
2. Alueen on edelleen kehitettävä tarkoituksenmukaista palvelurakennetta ja -verkkoa sekä edelleen jatkettava digitaalisten palveluiden kehittämistä.
3. Alueen tulee varmistaa toteutettujen investointien (erityisesti Kainuun keskussairaala) tavoitellut vaikutukset toiminnan tuottavuuteen sekä alueen vastuulla olevien palveluiden järjestämiseen.
4. Alueen on tunnistettava, suunniteltava sekä toimeenpantava tarvittavat toimet vuokratyön käytön vähentämiseksi.
5. Alueen on nopeutettava ja vahvistettava YTA-yhteistyötä.

SM:n suositusehdotukset:

6. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
7. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
8. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
9. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdenneet resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
10. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

Päätösehdotus: Annetaan esitetyt toimenpidesuosituksset.

Päätös: Hyväksyttiin päätösehdotus.

5.4 Jatkotoimenpiteistä sopiminen

Sovitaan yhdessä jatkotoimenpiteistä ja mahdollisesti seurattavista asioista sekä seurannan aika-aulusta ja tavoista.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja tekee ehdotuksen seurattavista asioista kokouksessa.

Päätös: Toimenpidesuosituksien toteutumista seurataan Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä §24 ja Laki pelastustoimen järjestämisestä §10 mukaisesti. Seuranta tehdään

hyvinvointialueen vuosittaisessa selvityksessä, sosiaali- ja terveysministeriön ja sisäministeriön selvityksissä, THL:n asiantuntija-arvioissa, AVI:n asiantuntija-arvioissa, sekä ministeriöiden ja hyvinvointialueiden vuosittaisissa neuvotteluissa.

5 Tilaisuuden päätös

Palautelomake lähetetään osallistujille viikon kuluessa.

Puheenjohtajat Andreas Blanco Sequeiros ja Pasi Ryyänen päättivät neuvottelun klo 14.05

Andreas Blanco Sequeiros
Johtaja
Sosiaali- ja terveysministeriö

Pasi Ryyänen
Yksikön johtaja
Sisäministeriö

Jukka Lindberg
Hyvinvointialuejohtaja
Kainuun hyvinvointialue

16.11.2023

VN/22236/2023

Liitteet

Liite 1: Neuvottelun esitysmateriaali

Liite 2: Alueen yleistilanne

Liite 3: Hyvinvointialueen tilannekuvaraportin sekä asiantuntija-arvioiden keskeiset nostot

Liite 4: Alueen muutosohjelmakokonaisuus

Liite 5: Alueen erillinen oma nosto

Liite 6: Valtioneuvoston toimenpidesuosituks

Neuvotteluiden taustamateriaalit:

Hyvinvointialueen oma selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon ja hyvinvointialueen talouden tilasta Aluetta koskeva Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvio sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

Aluehallintoviraston asiantuntija-arvio pelastustoimesta hyvinvointialueella

Aluehallintoviraston selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta hyvinvointialueella

Yhteistyöaluetta koskeva Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvio sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

Valtakunnallinen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvio sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä

Valviran valtakunnallinen selvitys valvontahavainnosta koskien sosiaali- ja terveydenhuoltoa

Aluehallintoviraston valtakunnallinen asiantuntija-arvio pelastustoimesta

Sosiaali- ja terveysministeriön vuosittainen selvitys – luonnos

Sisäministeriön vuosittainen selvitys

VN/22236/2023-STM-6

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kainuun neuvottelu

Liite 1

16.11. klo 10.00-14.00

Neuvottelutila Aleksanteri, Kirkkokatu 12, Helsinki

Asialista

1. Tilaisuuden avaus
2. Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen
3. Hallitusohjelma
4. Alueen tilanne ja muutosohjelma
  - 4.1 Hyvinvointialueen tilannekuvaraportti (Ministeriö esittelee)
  - 4.2 Alueen muutos- ja uudistusohjelma (Alue esittelee)
  - 4.3 Alueen oma nosto
5. Johtopäätökset
6. Tilaisuuden päätös

2. Osallistujien toteaminen, esittäytyminen ja asialistan hyväksyminen

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Osallistujat

Alueen osallistujat

Timo Halonen, vs. hyvinvointialuejohtaja
Heikki Huotari, aluehallituksen pj.
Eija Immonen, talousjohtaja
Anna-Liisa Kainulainen, toimialuejohtaja
Mari Kinnunen, toimialuejohtaja
Kaisa-Mari Käyhkö toimialuejohtaja
Sami Mäenpää toimialuejohtaja

Valtioneuvoston osallistujat

Andreas Blanco-Sequeiros, johtaja, STM, puheenjohtaja
Pasi Ryytänen, yksikön johtaja, SM, varapuheenjohtaja
Anna Cantell-Forsbom, osastopäällikkö, STM
Annakaisa Iivari, osastopäällikkö, STM
Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, VM/KAO
Pasi Leppänen, finanssineuvos, VM/KAO
Virpi Vuorinen, budjettineuvos, VM/BO
Tuulikki Louet-Lehtoniemi, arviointipäällikkö, THL
Jarno Soisalo, pelastusylitarkastaja, AVI
Jussi Lind, erityisasiantuntija, STM (asiantuntijas sihteeri)
Sini Tuovinen assistentti, STM (tekninen sihteeri)

3. Hallitusohjelma

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hallitusohjelma jatkaa aiempia uudistuksia

- Hallitusohjelmassa todetaan, että ***sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulainsäädäntö sekä siihen liittyvä ohjaus uudistetaan vastaamaan uusia sote-rakenteita ja valtakunnallisia sote-tavoitteita***
- Reformin keskeisenä tavoitteena on **tukea alueiden uudistusohjelmien toimeenpanoa ja varmistaa alueiden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen**
- Rakennetaan nykyistä selkeämpi kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmä
- Tehdään mahdollistavaa lainsäädäntöä ja vaikuttavampaa kansallista ohjausta
  - Poistetaan esteitä mm. integraation, tietojohdamisen, digitalisaation ja henkilöstön riittävyyden edistämiseksi
  - Kevennetään sitä yksityiskohtaista palvelujen sisältöjä koskevaa sääntelyä, joka on tullut tarpeettomaksi hyvinvointialueiden aloittamisen ja sote-järjestämislain mukaisen kansallisen ohjauksen myötä
  - Vahvistetaan yhteistyöaluetasoista ja kansallista kustannusvaikuttavuutta edistävää ohjausta sekä hyvinvointialueiden välistä vertailua

Kansallinen palvelureformi ja alueiden muutosohjelmat muodostavat kokonaisuuden

Finanssipoliittinen tavoite: hillitä kustannusten kasvua 2-3 mrd eurolla vuoteen 2031 mennessä suhteessa vuoden 2023 julkisen talouden perusuraan.

Kansallinen palvelureformi

Kansallisia toimia kuten

Säädösten uudistaminen (mm. terveydenhuolto- ja sosiaalihuoltolait)

Hyvän työn ohjelma ja sote-ammattihenkilölakien muutokset

Tietojohtamisen, digitalisaation ja ohjauksen kehittäminen (mm. sote-järjestämislaki, asiakastietolaki ja mahdollistavampi substanssilainsäädäntö)

0,8 mrd €

Hyvinvointialueiden muutosohjelmat

Alueellisia toimia kuten

Palvelurakenteen kehittäminen (mm. yhteisölliset ja kotiin tuotavat palvelut, palveluohjaus ja palveluketjut, digitaalisten ja etäpalvelujen ensisijaisuus, parhaiden ratkaisujen levittäminen)

Tehostetaan toimintoja ja muutetaan toimintatapoja (mm. investoinnit, hankinnat, tilojen ja palveluverkon järjeistäminen, sairauspoissaolojen vähentäminen, siirtyneet virat)

Lisätään alueiden yhteistyötä ja koordinaatiota (mm. tehtävien kokoaminen suurempiin kokonaisuuksiin, ennakoiva henkilöstö-suunnittelu, lääke-, laite- ja tarvikkehankintojen keskittäminen)

1,2 mrd €

Mitä Kansallisella palvelureformilla tavoitellaan?

- **Vauhditetaan alueellista kehittämistyötä**, varmistaen hallittu, samanaikainen ja rohkea muutos koko maassa. Reformin myötä suomalaisella hyvinvointiyhteiskunnalla ja sote-alan henkilöstöllä on paremmat valmiudet ja resilienssi toimia ja turvata ihmisten perusoikeudet jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä.
- **Selkeämpi sote-palvelurakenne**, jotta palvelut, henkilöstö ja resurssit kohdentuvat oikein. Ennaltaehkäisevät, perustason ja erityistason sekä hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut muodostavat porrasteisen kokonaisuuden.
- **Digitaalisten ja yhteisöllisten ratkaisujen ensisijaisuus** parantaa palvelujärjestelmän toimivuutta ja hillitsee menokasvua. Rajalliset sote-resurssit saadaan paremmin riittämään, kun kaikkia palvelukanavia sekä yhteiskunnan ja yhteisöjen resursseja hyödynnetään optimaalisesti. **Panostetaan** poikkihallinnolliseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, ennaltaehkäisyyn, omahoidon mahdollisuuksiin, perustason palveluihin (ml. integraatio ja jatkuvuus), digitalisaatioon ja palveluohjauksen (ml. kohdennetut palveluketjut ja –kokonaisuudet).
- **Kansallisesti painotetaan vaikuttavia palveluja, toimintamalleja ja johtamista**. Kansallinen palvelulupaus huomioi alueelliset ja yksilölliset tarpeet, mutta myös realistisesti käytettävissä olevat resurssit. Vähähyötyisiä hoitoja ja tutkimuksia vähennetään.
- **Vahvistetaan viiden yhteistyöalueen koordinaatiovastuuta ja kansallista yhteistyötä** vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseksi, erityisesti laaja-alaista erityisosaamista tai merkittäviä investointeja edellyttävien palvelujen ja tehtävien osalta.

Kansallinen palvelureformi

Ennaltaehkäisyn
vahvistaminen

Integraation,
saatavuuden ja
jatkuvuuden
vahvistaminen

Palvelujärjestelmän
selkeyttäminen

Vaikuttavuuden
lisääminen

Varautumisen ja
häiriötilanteiden
hoidon vahvistaminen

Reformin edellyttämät lainsäädännön muutokset (lainsäädännön koordinaatio)

Yleiset palvelut (esim. terveydenhuoltolaki, sosiaalihuoltolaki, IMO-laki)

Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuuspalvelut (esim.. mielenterveyslaki)

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut (esim.. lastensuojelulaki)

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden palvelut (esim. vanhuspalvelulaki, vammaispalvelulaki)

SOTE-henkilöstön riittävyys ja saatavuus (esim. Hyvän työn -ohjelma, sote-ammattihenkilölait)

Tiedonhallinta, tiedolla johtaminen ja digitalisaatio (esim. asiakastietolaki)

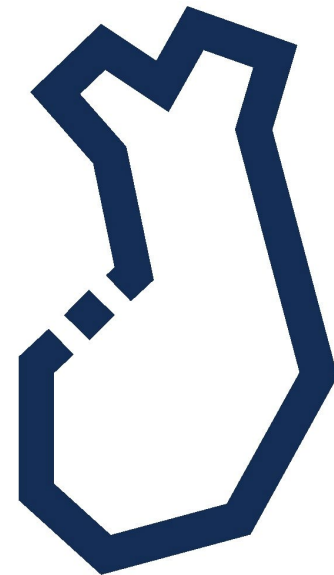
Ohjausjärjestelmän päivittäminen (esim. sote-järjestämislaki)

Yhteydet muihin STM:n ja VN:n hankkeisiin ja ohjelmiin

Kiireelliseksi luokitellut pelastustoimen hallitusohjelmatavoitteet

1. Pelastajien koulutusmäärän lisääminen ja pelastajapulan ratkaiseminen.
2. Väestönsuojelun varautumista koskevan säätelyn uudistaminen ja väestönsuojelutyön organisoinnin kehittäminen.
3. Omatoimisen varautumisen vahvistaminen kaikissa väestöryhmissä.
4. Kansallisen hankkeen asettaminen pelastusalan työturvallisuuden parantamiseksi.

RÄDDNINGSVÄSENDET

Työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden parantaminen pelastustoimessa

Hallitusohjelma

- Hallitus edistää työturvallisuutta ja työelämän väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisyä. Hallitus parantaa muun muassa hoito- ja pelastushenkilökunnan oikeussuojaa työhön liittyvissä väkivaltatilanteissa virkamiehen suojaa vastaavaksi.
- Hallitus käynnistää kansallisen hankkeen pelastusalan työturvallisuuden parantamiseksi. Rikoslakia muutetaan siten, että väkivallasta ensihoitohenkilöstöä kohtaan tai sillä uhkaamisesta seuraava rangaistus vastaa virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta seuraavia rangaistuksia.
- Pelastusalan työhyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota. Pelastusalan posttraumatyöpajojen jatkuminen varmistetaan.

Kansallinen hanke työturvallisuuden parantamiseksi

- Pelastusalan työhyvinvoinnin seurannan työkalu.
- Selvitys pelastusalan työturvallisuuden parantamisen tarpeista.
- Kerätään jo kentällä käytössä olevat hyvät käytännöt jaettavaksi valtakunnallisesti.
- Posttraumatyöpajojen jatkon selvittäminen
- Suojavarusteiden kehittäminen Pelastustoimen suoja-asuja koskevan esiselvityshankkeen toimenpidesuosituksen perusteella
- Hyvän työn ohjelma sisältämään SOTE-toimenpiteiden lisäksi myös pelastustoimeen liittyvät toimenpiteet.
- OM/SM/TEM valmistelee tarvittavat lakimuutokset

Ohjauksen yhteensovittaminen

- Ohjauksen yhteensovittamisella tavoitellaan uudistuksen tavoitteiden saavuttamista: palvelujen yhdenvertaisuuden turvaamista ja kustannusten kasvun hillintää sekä kustannusvaikuttavuutta.
- Valtiovarainministeriön tehtäväksi tulee sovittaa yhteen valtioneuvostossa tehtävää hyvinvointialueiden ohjausta. Lähtökohtana on se, että valtioneuvostossa tehtävä hyvinvointialueiden ohjaus on yhteensopivaa valtioneuvoston asettamien julkisen talouden finanssipoliittisten tavoitteiden kanssa.
- Käytännössä hyvinvointialueiden ohjauksessa ja hyvinvointialueita koskevan lainsäädännön valmistelussa alueiden toimintaa ja taloutta arvioidaan aiempaa kattavammin kokonaisuutena.
- Päällekkäiset lakisääteiset ohjausvälineet kuten neuvottelukunnat ja valtakunnalliset tavoitteet yhdistetään. Tavoitteena on nykyistä selkeämpi ja tehokkaampi ohjausrakenne.

Alueen yleiskatsaus ja huomiot hallitusohjelmasta

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Hyvinvointialueiden velvoitteet ja rahoitus ristiriidassa

Velvoitteita kevennettävä, rahoitusta lisättävä ja palveluita kehitettävä

- Alijäämän kattamisvelvoitteen määräaika jatettava
- Hyvinvointialueindeksin perustuttava todellisiin kustannusnousuihin
- Ilman lainanottovaltuutta ei kyetä tehokkuutta parantaviin investointeihin
- Palvelureformi säädösten keventäminen ja mitoitusten jäädyttäminen kannatettavaa
- Vammaispalvelulain uudistus kasvattaa kustannuksia
- Ammattihenkilölain uudistaminen välttämätöntä

Lisäksi

- Sosiaalisen luototus Kelalle ja kuntouttava työtoiminta myönteistä
- Ministeriöiden ohjaus yhtenäiseksi
- Lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät yhden viraston alaisuuteen
- Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen heikentää henkilöstön saatavuutta
- Opiskelijoiden etuuksien heikennykset pidentävät opiskeluaikoja ja vaikeuttavat työntekijöiden saatavuutta

4. Alueen tilanne – palveluiden toteutuminen ja talouden tila

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

4.1 Hyvinvointialueen tilannekuvaraportti ja asiantuntija-arviot

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Alueen yleiskatsaus

- Kainuun hyvinvointialueen uudistamis- ja sopeuttamisohjelmana toimiva järjestämissuunnitelma hyväksyttiin huhtikuussa 2023. Järjestämissuunnitelman toimeenpano on suunniteltu tehtäväksi neljässä eri vaiheessa.
- Alueella tunnistettu haasteet ja toimenpiteissä on päästy hyvin käytännön tasolle. Toimenpiteiden riittävyys tulee varmistaa.
- Kevään 2023 neuvotteluiden keskeiset seurattavat asiat
  - Toiminnan ja talouden uudistusohjelma
  - Yhdenvertaisten palvelujen saatavuus ja saavutettavuus
  - Hoito- ja palveluvelka
  - Ammatillisen henkilöstön saatavuus ja riittävyys

THL arviointiraportin keskeiset huomiot

- Alueen palvelutarve on maan suurimmasta päästä ja palvelujärjestelmän kestävyyttä haastaa ikääntyvä ja vähenevä väestö
- Asiakasohjauksen tehostaminen on tärkeällä sijalla
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen integraatioon kiinnitettävä huomiota
- Terveyspalvelujen suurimmat haasteet kohdistuvat saatavuuden osalta etenkin Kajaanin perusterveydenhuoltoon sekä suun terveydenhuoltoon. Yhdenvertainen saatavuus ei toteudu.
- Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on heikkoa, erityisesti päivystyksellisen erikoissairaanhoidon henkilöstön osalta
- henkilöstön saannin turvaaminen nähdäänkin alueen keskeiseksi haasteeksi, se on yksi järjestämissuunnitelman päätavoitteista.

Taloudellinen tilanne

Nimi	8/2023 TOT2023, M€	TAS2023, M€	TPE2023, M€	TOT/TAS%	TPE vs TAS muutos%
▲					
Toimintatulot	32,8 milj.	60,3 milj.	58,2 milj.	54 %	-3 %
Toimintamenot	278,6 milj.	447,3 milj.	433,7 milj.	62 %	-3 %
TOIMINTAKATE	-245,8 milj.	-387,0 milj.	-375,5 milj.	64 %	3 %
Valtion rahoitus	270,5 milj.	369,2 milj.	365,2 milj.	73 %	-1 %
Rahoitustulot ja -menot	-0,9 milj.	-2,0 milj.	-2,0 milj.	43 %	0 %
VUOSIKATE	23,8 milj.	-19,8 milj.	-12,3 milj.	-120 %	38 %
Poistot ja arvonalentumiset	8,5 milj.	13,2 milj.	13,2 milj.	65 %	0 %
Satunnaiset erät	0,0 milj.	0,0 milj.	0,0 milj.	NaN	NaN
Tilinpäätössiirrot + (-)	0,0 milj.	0,0 milj.	0,0 milj.	NaN	NaN
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	15,2 milj.	-33,0 milj.	-25,5 milj.	-46 %	23 %
Lainakanta	162,2 milj.	158,2 milj.	0,0 milj.	103 %	-100 %

- Alijäämäennuste runsaat 25 me, jonkin verran talousarviota (-33 me) vähemmän
- Alueella ei lainanottovaltuutta.
- Merkittävin investointi ollut Kainuun keskussairaala, tämän hetkiset investoinnit vähäisiä, ja ne rahoitetaan kassavaroin

ICT

- Kainuun muutosohjelmassa nousee esille teknologian hyödyntäminen erityisesti ikääntyneiden palveluissa. Alue käynnistää selvitystyön ICT-palvelujen vaihtoehtoisista toimintatavoista.
- *ICT investoinnit vähäisiä*
- Asiointia digitaalisesti sote-ammattilaisten kanssa oli Kainuun hyvinvointialueella kansallista keskiarvoa 21 % enemmän, eli 29 % vuonna 2022.

AVI arviointiraportin keskeiset huomiot

- **Onnettomuuksien ehkäisytehtävien palvelutason toteutuminen:** Pelastuslain (379/2011) 41.4 §:n mukaisessa ilmoitusmenettelyssä on ollut merkittäviä puutteita. Pronto-tilastojen mukaan vain 23 %:ssa tapahtuneista ilmoitusvelvollisuuden piirissä olevista tapauksista tehtiin ilmoitus vuonna 2022.
- **Pelastustoiminnan palvelutason toteutuminen:** Kiireellisen avun saamisen palvelutaso on pääosin riittävällä tasolla, huomattavia puutteita on toimintavalmiusaikojen osalta yhdessä riskiruudussa ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan osalta. Tilanne on parantunut edellisestä arvioinnista. Vuonna 2021 yhtäjaksoisia puutteita oli 3 riskiruudussa. Aluehallintovirasto valvoo toimintavalmiusaikojen kehitystä, erityisesti ongelmaruutujen osalta, normaalin valvontatehtävän yhteydessä. Pelastusjoukkueen toimintavalmiusajan mediaani on huonontunut vuonna 2022 edellisten vuosien (vuodet 2019–2021) keskiarvosta lähes kymmenen minuuttia. Pelastustoiminta kärsii resurssipulasta. Avoimiin virkoihin ei saada kelpoisuudet täyttäviä hakijoita. Lisäksi sivutoimisen henkilöstön määrä on vähentynyt kymmenessä vuodessa yli puolella. Vähäinen resurssien määrä näyttäytyy suoraan ongelmana pelastustoiminnan palvelutasossa. Pelastustoiminnan johtamisen resurssit ovat alueen kokoon nähden pienet, yksi päällystöviranomainen ilman varmistettua tukea. Yhteistyötä naapurialueiden kanssa tulisi kehittää valmiuden parantamiseksi.
- **Varautumisen ja väestönsuojelun palvelutason toteutuminen:** Henkilöstövarauksissa on haasteita. Henkilöstöä ei saada varattua niin paljon kuin tarvetta olisi. Myös pelastuslaitoksen tilaresurssit vaativat tarkastelua. Henkilö- ja tilaresursseja voidaan pitää merkittävänä kehitystä vaativana kohteena.

4.2 Alueen muutos- ja uudistusohjelma

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

KAINUUN
hyvinvointialue

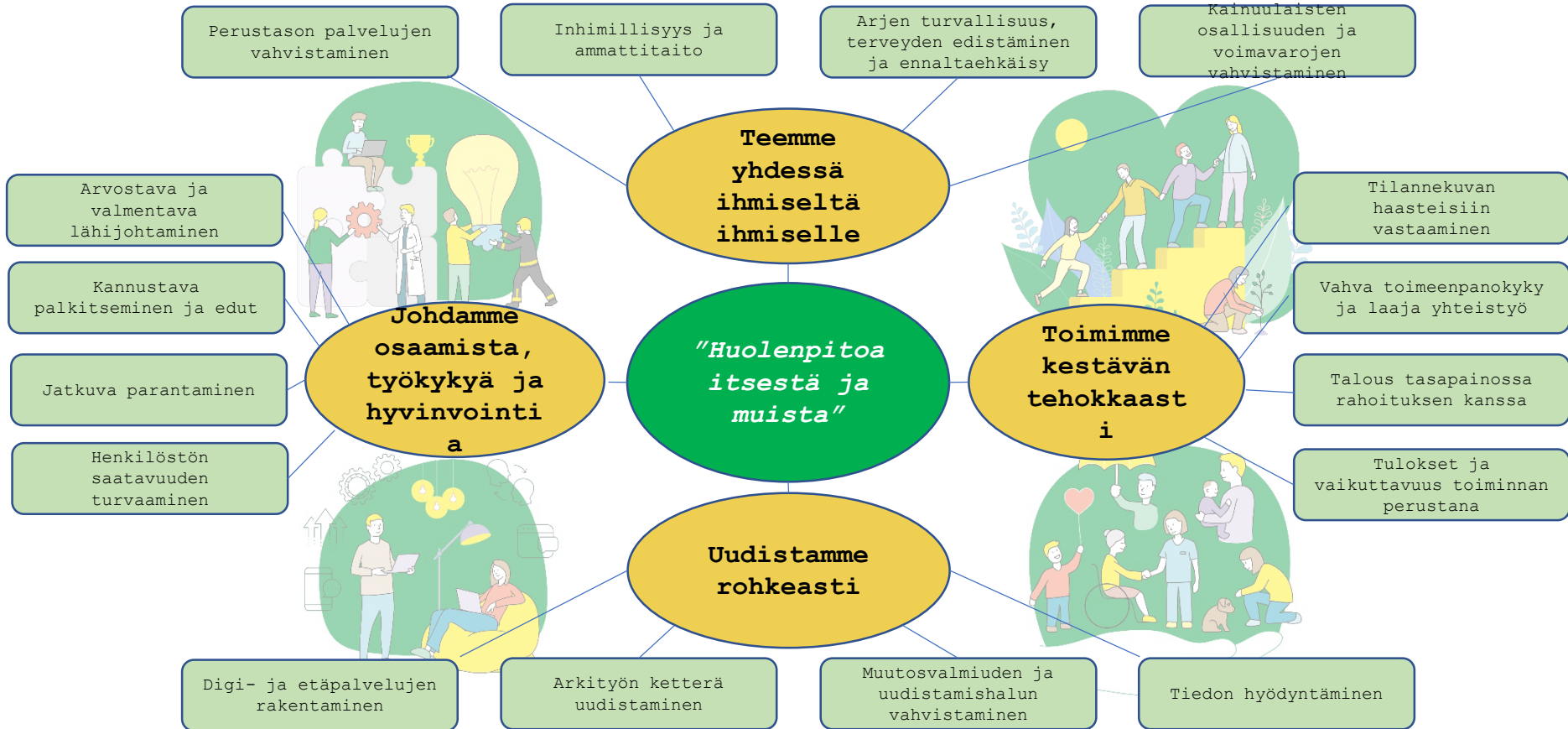
Kainuun hyvinvointialueen järjestämissuunnitelma 2023–2025

SISÄLLYS

- **HYVINVOINTIALUEEN STRATEGIA JA PALVELUIDEN JÄRJESTÄMISSUUNNITELMA***
- **MIKSI UUDISTUSTA TARVITAAN?**
  - Hyvinvointialueen talouden ohjaus
- **JÄRJESTÄMISSUUNNITELMAN PERIAATTEET**
- **JÄRJESTÄMISSUUNNITELMAN LINJAUKSET**
  - Lähipalvelut uudistuvat
- **TOIMENPITEET**
  - Toimialueiden toimenpidesuunnitelmat
  - Taloudelliset tavoitteet
- **ARVIOINTI JA SEURANTA**
- **KÄSITTEET**

*Järjestämissuunnitelman tekstiversio kokonaisuudessaan on luettavissa aluevaltuuston kokousasiakirjoissa hyvinvointialue.kainuu.fi

Kainuun hyvinvointialueen strategia 2022 - 2025

"Huolenpitoa itsestä ja muista"

Kainuun hyvinvointialueen palvelulupaus

MIKSI UUDISTUSTA TARVITAAN?

Haasteet

- Harvaan asuttu alue
- Palvelutarve kasvaa
- Käytettävissä oleva rahoitus vähenee
- Osaavan työvoiman saatavuus on heikentynyt

Kainuun vahvuuksia

- Henkilöstön vahva osaaminen ja ammattitaito sekä pitkä kokemus maakunnallisesta sotepalveluiden ja pelastustoimen organisaatiosta
- Kainuulaiset ihmiset ovat voimavara, joka luo arjen turvallisuutta
- Kumppanuudet: Yhteistyö mahdollistaa kokoamme suuremmat tulokset
- Ihmisten ohella maakuntamme puhdas luonto ja elinympäristön laatu koetaan vetovoimamme kärjiksi

MIKSI UUDISTUSTA TARVITAAN?

Hyvinvointialueen talouden ohjaus

Kustannukset ylittävät merkittävästi valtion myöntämän rahoituksen.

- Vuoden 2023 talousarvio on 33 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Hyvinvointialue voi ottaa investointeja varten pitkäaikaista lainaa vain, jos valtioneuvosto on antanut siihen valtuuden.

- Kainuun hyvinvointialueella lainanottovaltuus on 0 €

Hyvinvointialue voidaan ottaa ministeriöiden arviointimenettelyyn, jos sen edellytykset selviytyä tehtävistään uhkaa vaarantua tai se ei pysty kattamaan alijäämiään. (Laki hyvinvointialueesta, § 122-123)

JÄRJESTÄMISSUUNNITELMAN PERIAATTEET

Perustehtävä

Kainuulaisten palvelut ja lisäarvon tuottaminen asiakkaalle

Kustannusteho ja vaikuttavuus

Kustannuksiltaan tehokkain ja vaikuttavin vaihtoehto.

Skaalautuvuus

Palvelut skaalataan kysynnän mukaiseksi

Eurotavoitteet

t

Konkreettiset, tuottavuutta tehostavat eurotavoitteet.

Kokonaisuus

Toimintoja suunnitellaan kokonaisuutena eli

- Päällekkäisyyden karsiminen
- Korjaamisesta ennaltaehkäisyyn
- Yli toimialuerajojen
- Kyvykkyys nopeisiin ja ennakkoluulottomiin ratkaisuihin

Tiedolla johtaminen

- Ennakkovaikutusten arviointi
- Talouden ja toiminnan ohjaus kaikilla tasoilla.

Kumppanuudet

Markkinoiden kanssa pyritään kumppanuuteen

- Vaihtoehtojen arviointi vrt. omaan tuotantoon

Investoinnit

- Etsitään paras investarikumppani
- Toimintakonseptit ohjaavat rakennuskonsepteja
- Vakiomallien hyödyntäminen

Yhteistoiminta-alue

Verkottuminen ja tarvittavien yhteisten palveluratkaisujen toteutus

Johtaminen

Osaaminen, johtamiskulttuuri ja strategialähtöinen päätöksenteko

- Tiedolla ja tavoitteilla johtaminen:
- Tuetaan muutosta sekä veto- ja pitovoimaa
- Toimiva palkitsemisjärjestelmä

Politiikka

Tehostetaan ja sujuvoitetaan poliittista päätöksentekoa

JÄRJESTÄMISSUUNNITELMAN LINJAUKSET

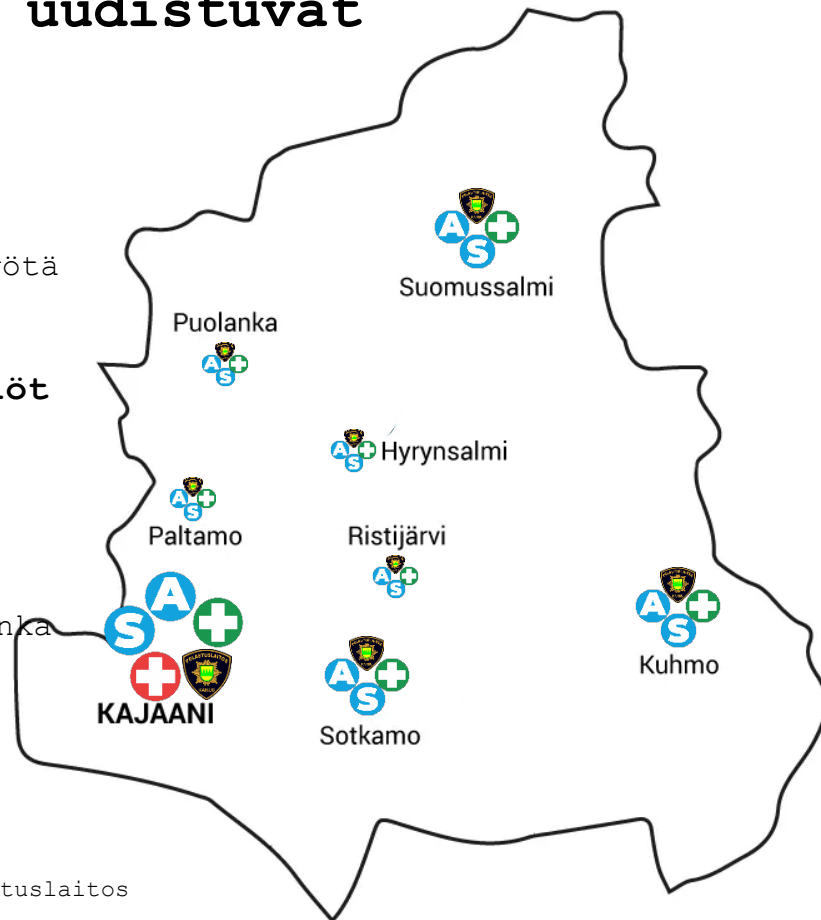

- Asiakkuuksien hallinnan ja ohjauksen tehostaminen
  - Digipalveluiden ja teknologian hyödyntäminen
  - Kotiin annettavien palveluiden vahvistaminen
    - Lähipalveluiden uudistaminen sekä päivystyspalveluiden turvaaminen
- Kokonaisuudessaan kustannustehokkaampiin järjestämistapoihin siirtyminen

Lähipalvelut uudistuvat

- **Digitaalisia ja kotiin annettavia palveluita vahvistetaan**
  - Lähipalveluita määritellään uudelleen nykyisen ja ennustetun väestömuutoksen myötä
- **Lähipalvelut jaetaan kolmeen eri alueelliseen tasoon, jossa palvelusisällöt ja toimitilat vaihtelevat**
  1. Kajaani
  2. Sotkamon, Kuhmon ja Suomussalmen kuntakeskukset
  3. Hyrynsalmi, Paltamo, Ristijärvi ja Puolanka

Keskussairaala

Sote-keskus

Asumispalvelu

Sosiaalipalvelu

Pelastuslaitos

TOIMENPITEIDEN KESKEISET TAVOITTEET

1. Palvelutarpeeseen vastataan oikein ja asukkaiden omatoimisuutta tuetaan

- Asiakkaiden tarpeiden mukaiset palvelut ovat saatavissa tarkoituksenmukaisesti ja oikea-aikaisesti
- Asiakkaiden voimavarat vahvistuvat

2. Perustason palvelut vahvistuvat

- Painopistettä siirretään perustasolle
- Integraatiota syvennetään
- (Pth, esh, sos.huolto, pela)

3. Kustannustehokkuus ja vaikuttavuus paranee

- Käytössä olevat voimavarat käytetään tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti

4. Työvoiman saanti paranee ja poistuma vähenee

- Organisaation veto- ja pitovoimaa lisätään

Toimialueiden toimenpidesuunnitelmat

Terveyden ja sairaudenhoidon toimialueella

- Painopiste perusterveydenhuollon lähipalveluihin
- Suun terveydenhuollossa kehitetään kerralla kuntoon -toimintamallia.
- Akuutti sairaalahoito keskitetään keskussairaalaan.
- Terveyskeskusosastot korvataan kuntoutus- ja arviointiyksiköillä. Kotona asumista tuetaan.
- Sairaalan tuottavuutta parannetaan
- Kuntoutuksen palvelu- ja tukipalveluita kehitetään

Sosiaali- ja perhepalveluiden toimialueella

- Varhaisen tuen palveluita vahvistetaan
- Lastensuojelun rakenteelliset (ja taloudelliset) tavoitteet 2030
- Vammaisten asumispalvelujen rakennetta kevennetään
- Sosiaalityötä kehitetään sekä sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen rakenteita uudistetaan

Ikäihmisten palveluiden toimialueella

- Palvelutarvetta ennakoidaan osana palvelusuunnitelmia
- Palvelurakenteen tavoitteet 2030 muunnetaan ja kevennetään sen mukaisesti
- Huvinvointitekniikan käyttöä lisätään

Akuuttihoidon ja pelastuksen palveluiden toimialueella

- Ensihoidossa mahdollisesti käyttöön monituottajamalli
- Kotiin annettavia palveluita vahvistetaan
- Päivystysalueella lisätään digitaalista asiointia

Hallinto ja tuotannon tukipalvelut -toimialueella

- Hallinto- ja tukipalveluissa siirrytään tehokkaampiin tuotantotapoihin
- Toimitiloja vähennetään ja tilatehokkuutta nostetaan
- Organisaation veto- ja pitovoimaa lisätään kehittämällä osaamista, johtamista ja työviihtyvyyttä. Korvaavan työn malli otetaan käyttöön ennenaikaisen eläköitymisen ehkäisemiseksi, ja sairaspöissaolujen vähentämiseksi.
- Luottamushenkilöhallintoa tehostetaan ja sujuvoitetaan

JAKSOTUS

4. Aalto

3. Aalto

2. Aalto

1. Aalto

2023 valmistellut
toimet

- Akuutti kotisairaala ja tilannekeskus
- Ensihoidon osaulkoistus
- Ateria- ja puhtauspalveluiden ulkoistus
- Kuhmon soteaseman konseptirakentaminen
- Sotkamon sotekeskus 1
- Lääkäriresurssien järjestäminen

Budjetti-
valmistelun
yhteydessä
määriteltävät
toimet (2024)

Talvella 2024
valmisteltavat

Budjetti-
valmistelun
yhteydessä
määriteltävät
toimet (2025)

TA: -33 M€

Alijäämätaso: 23 M€

Alijäämätaso: < 20 M€

Alijäämätaso: < 15 M€

Alijäämätaso: < 10 M€

SEURANTA: 1. Aallon keskeiset toimet

Valmis / valmistu-
massa

Etenee /
kesken

Kesken /
Edellyttää
toimia

Akuutti kotisairaala ja tilannekeskus

- Käynnist. 09/23

Ensihoidon kilpailutus

- Tarjouspyyntö julkaistu
- Tarjoukset 18.9.
- Neuvotteluvaihe meneillään

Ateria- ja puhtauspälv. kilpailutus

- Tarjouspyyntö julkaistu
- Tarjoukset 26.9

Kuhmon soteaseman konseptirakentaminen

- Hankesuunnitus valmis 10/23
- Seuraava vaihe valmisteilla

Sotkamo Sotekeskus 1: - Asumis- palvelut - Suunnitelmallinen toimintamalli

- Rakennuslupa haussa

Lääkäriresurssien järjestämisen 14 vrk hoitotakuun turvaamiseksi (yle-pkl, kotihoito) Valmistelussa

KAINUUN
hyvinvointialue

TOIMENPITEET

Taloudelliset tavoitteet

- Toimintakuluja alentavat ja mahdollisimman laajasti vaikuttavat toimet on saatava nopeasti toimeenpantua.
- Kustannustasoa suoraan alentavia toimia suunnitelmassa noin 9,6 M€. Sopeuttamisen tarve on kuitenkin selkeästi tätä suurempi

Investoinneista

- Kainuussa hyvinvointialueelle periytynyt mittava investointivelka
- Kiinteistö- ja teknologiainvestoinneilla vaikutetaan merkittäväällä tavalla palveluverkoston ja toimintatapoihin.
- Palvelurakennusten osalta toimintamallit ohjaavat rakentamiskonseptia, jonka tulee olla muuntojoustavuutta ja mahdollisuuksien mukaan modulaarisuutta tukeva.
- Kuntien kanssa investointiyhteistyötä kehitetään

ARVIOINTI JA SEURANTA

Lainsäädäntö edellyttää vaikutusten ennakoarviointia osana useita julkisia päätösprosesseja

- Erityisesti on korostettava henkilöstön kehittämissesityksiä suunnittelutyön yhteydessä sekä toimenpide-esitysten käsittelyssä

Järjestämissuunnitelman seurannan ydinkysymykset

1. Onnistutaanko toiminta sopeuttamaan käytössä oleviin voimavaroihin (talous ja henkilöstö)?
2. Toteutuvatko asiakkaiden palvelutarpeet tavoitteiden mukaisesti?
3. Kykeneekö hyvinvointialue uudistumaan veto- ja pitovoimaiseksi organisaatioksi?

Akuuttihoidon ja pelastuksen palvelut

1. Aalto

- Ensihoidossa mahdollisesti käyttöön monituottajamalli (1 M€)
- Kotiin annettavia palveluita vahvistetaan
- Päivystysalueella lisää digipalveluita
- Pelan palv.tasopäätöksen päivitys

2. Aalto

- Ambulanssikaluston kilpailutus (100 000 €)
- Päivystysalueen yht.työ yle-pkl:n kanssa (200 000 €)
- Lääkehävikin vähentäminen akuutissa (20 000 €)
- Yhteinen johtokeskus sope-pela
- Akuuttiin digitaalinen perehdytysohj.
- Pela palveluverkon tarkastelu (lakisääteisyys)
- Tehovalvonnan paikkamäärä (100 000 €)
- Ensihoidon ja pelastuksen tilaratk. (60 000 €)
- Pelan synergia akuutin ulkopuolella

AVIn asiantuntija-arvioon perustuvat pelastustoimen kehittämistarpeet ja toimet niiden korjaamiseksi

Pelastustoiminta	Onnettomuuksien ehkäisyn puutteet	Pelastustoiminnan suunnitelmat	Vapaaehtoistoiminta	Väestönsuojelu
<ul style="list-style-type: none"> •Välittömän lähtövalmiuden varmistaminen •Sopimuspalokuntien pito- ja vetovoimaan panostaminen •Palomestari järjestelmän varmistaminen, •Onnettomuustilanteiden yleisjohtajuuden varmistaminen yhteistyössä	<ul style="list-style-type: none"> •Täytetään virat ja lisätään riskienhallinnan työpanosta tehtäväkuvan	<ul style="list-style-type: none"> •vastuuhenkilö pelastustoimen suunnitelmien laatimista ja päivittämistä varten	<ul style="list-style-type: none"> • Vapaaehtoisuustoiminnan edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> •Henkilöstön varaaminen ja kouluttaminen •Väistötilojen varmistaminen •Varautuminen väestönsuojelutehtäviin

Hallinto- ja tukipalvelut

- ATPU: kilpailutus ja ulkoinen tuottaja
- Kuljetuspalvelut: Tervia logistiikka
- Kiinteistöpalvelut: kiinteistö- ja toimitilastrategia
- Talouspalvelut: tuotantotapa selvitys
- ICT-palvelut: tuotantotapa selvitys
- Henkilöstöpalvelut: tuotantotapa selvitys
henkilöstöstrategia

- Hallinnon prosessit
- Poliittisen järjestelmän sopeutustoimet

Ikäihmisten palvelut

- Palvelurakenteen keventäminen
  - Yhteisöllisen asumisen kehittäminen
  - Tiivis yhteistyö kuntien kanssa
- Palvelupäätösprosessin uudistaminen
- Kotihoidon hoivateknologian käytön laajentaminen
- Arviointi- ja kuntoutusyksikköjen käynnistäminen

Järjestämisen tuki

- **Kaikenikäisten asiakas- ja palveluohjaus**
  - Ennakoimalla siirretään raskaiden palvelujen käyttöä ja vaikutetaan kustannusten kasvua
- **Hytetu-toiminnan uudelleen järjestely (yhteistyö kunnat / järjestöt / yritykset)**
  - Ennakointi ja kustannusten kasvun hillintä
- **Palveluhankintojen uudelleen organisointi**
  - Toimivan hankintaprosessin luominen
  - Pohjoisen YTA:n yhteistyö (juridinen ja tekninen osaaminen)
  - > **parhaimmillaan säästöt jopa useita miljoonia organisaatiotasolla**
- **Johtamisen ja toimintakulttuurin uudistaminen**
  - Strategian kirkastaminen, ideakulttuurin ja osallisuuden lisääminen
- **Ostopalvelujen määrän + määrärahan vähentäminen (1-2 M€)**
  - > saattaa hidastaa hoitoon pääsyä ja pidentää odotusaikoja

Sosiaali- ja perhepalvelut

- **Perus- ja ennaltaehkäisevien palvelujen vahvistaminen jatkuu**
  - Perhehoidon ja perhetyön kehittäminen ja lisääminen mm. sijaisperheiden rekrytointi
  - Lapsiperheiden kotipalvelun vahvistaminen (säästöyistä ei ole esitetty lisäystä vuodelle 2024)
    - > oikea aikaiset varhaiset palvelut -> kustannusten kasvun taittaminen
- **Yta-yhteistyön laajentaminen**
  - Vaativien erityistason palvelujen tuottaminen yhteistyönä (ot- keskus, sosiaalipäivystys/puhelinpäivystys)
    - > kustannustehokkuus
- **Lastenkotitoiminnan ja vammaisten lasten yksikön oman toiminnan suunnittelu ja profilointi**
  - Keskitytään varhaiseen tukeen ja ennaltaehkäisevien palvelujen tuottamiseen
  - Ehkäistään kalliita pitkäaikaisia sijoituksia -> vaikutukset viiveellä

Sosiaali- ja perhepalvelut

- **Sosiaalipalveluverkon määrittäminen (etä, digi, lähipalvelut)**
  - Toiminnan tehostaminen
- **Sijoitusprosessin päätöksentekomallin käyttöönotto**
  - Moniammatillinen yhteistyö palveluntarpeen arvioinnissa, vastuutus ja sijoituspäätösten uudellearviointi
  - > syntyy säästöä ja asiakkaille oikein kohdennetut palvelut
- **Pienten kehitysvammayksiköiden toiminnan uudellearviointi**
- **Tuotantotapojen vertailu, omatoiminta, ostopalvelu, palveluseteli**
  - Valitaan edullisin
- **Teknologian ja digipalveluiden hyödyntäminen jatkuu**
  - Kuvapuhelimet, tuotannon ohjaus

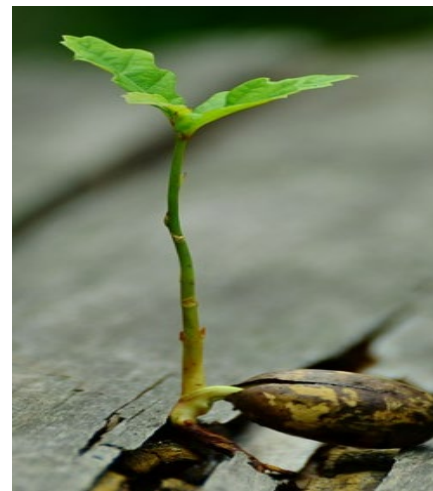

Uudistamme rohkeasti palveluverkkoamme

*Rohkea uudistaja
Tehokas toteuttaja
Ihmiseltä ihmiselle*

- **Tarkastamme terveysasemaverkkomme**

- 1 luokka: Kajaani ja keskussairaala
  - Tiivistämme Kajaanin palveluverkon pienet, huonokuntoiset pisteet suuremmiksi kokonaisuuksiksi
  - Hyödynnämme keskussairaalaamme optimaalisesti
- 2 luokka: Sotkamo, Kuhmo, Suomussalmi
  - Investoimme pieneen, ketterään, muunneltavaan ja joustavaan
- 3 luokka: Ristijärvi, Hyrynsalmi, Paltamo, Puolanka, Vuolijoki/ Otanmäki (osa Kajaania)
  - Emme jatka kokonaisuutta tällaisenaan - muutos on myös mahdollisuus
  - Vaihtoehtojamme ovat esimerkiksi liikkuvat palvelut, etäpalvelut, toisten toimi- tai palvelualueiden tai esim. apteekin tuki
  - Arvioimme Terveystalon sopimuksen Puolangan kanssa vuonna 2025

Toteutamme tehokkaammin

**Rohkea uudistaja
Tehokas toteuttaja
Ihmiseltä ihmiselle**

- **Nostamme tuottavuutta**

- Kiinnitämme erityistä huomiota kirjaamiseen
- Johdamme tiedolla kohti yhdenvertaisempaa ja kustannustehokkaampaa potilaskäyntiä
- **Etsimme *aidosti vaikuttavinta* ratkaisua**
  - Arvioimme rehellisesti keskussairaalan tulevaisuutta
  - Viemme yhteistyötä vahvasti YTA-tasolle
  - Palkitsemme lääkärikuntaamme kannustavasti strategian pohjalta
  - Rekrytoimme omaa henkilökuntaa vuokralääkäreiden sijaan
  - Hallitsemme hankinnat
  - Keskitymme avainasiakkaisiin
- **Arvioimme ICT- ja digipolitiikkaamme**
  - Vähennämme tarpeettomat ohjelmat
  - Tehostamme jäljelle jäävien käyttöä
  - Tutkimme uudet, innovatiiviset digitaaliratkaisut

Ihmiseltä ihmiselle

- **Uudistamme henkilöstöpolitiikan ja johtamisen**
  - Näytämme uudella johtamiskulttuurilla strategista suuntaa
  - Luomme Kainuun brändin vahvan rekrytoinnin kautta
  - Lisäämme joustavuutta ja etätyömahdollisuuksia
  - Yksinkertaistamme ja kirkastamme ajatteluamme
- **Työhyvinvointia tilalle - karsimme kalliit, raskaat ja epätarkoituksenmukaiset palvelurakenteet**
  - Kysymme kaikki: kuinka voimme auttaa?
    - Terveystieteiden ammattilaiset auttavat asiakkaita – vahvat tukipalvelut auttavat terveydenhuollon ammattilaisia
  - Resursoimme rohkeammin peruspalveluihin
  - Ohjaamme organisaatorakenteita
    - Organisaatorakenteemme palvelee meitä, ei toisinpäin
- **Luomme toivoa tulevaan**
  - *Olemme pystyneet ennenkin – pystymme nytkin*

**Rohkea uudistaja
Tehokas toteuttaja
Ihmiseltä ihmiselle**

Taloussuunnitelma 2024 - 2027

1 000 €	ENN2023	2024	2025	2026	2027
Toimintatuotot	59 277	58 282	60 000	60 000	60 000
Toimintakulut	-431 340	-447 282	-423 382	-436 467	-472 417
Toimintakate	-372 063	-389 000	-363 382	-376 467	-412 417
Valtion rahoitus (VM 10.10.2023)	366 143	375 000	400 000	412 000	423 000
Rahoituserät	-1 600	0	-1 753	-1 668	-1 583
Vuosikate	-7 520	-14 000	34 865	33 865	9 000
Poistot	-13 210	-13 000	-11 000	-10 000	-9 000
Yli-/alijäämä	-20 730	-27 000	23 865	23 865	0
Lainojen lyhennykset	-4 687	-8 096	-8 096	-8 096	-8 096
Investointimenot	-5 062	-5 740	-11 478	-11 873	-9 573
Yhteensä	-9 749	-13 836	-19 574	-19 969	-17 669

- **Käyttötalouden alijäämät ennakoitavissa jo v. 2020 julkaistujen hyvinvointialueiden rahoituslaskelma-arvioiden perusteella**
  - Riittäviä toiminnallisia ja rakenteellisia muutoksia käyttötalouden tasapainottamiseksi ei ole toteutettu
  - Talouden ahdinkoa helpottavat osittain toiminnan alkuvuosien maltillinen investointitaso, sote-kuntayhtymältä siirtyneet rahavarat sekä uuden sairaalan nostetun lainapääoman alhainen ja vakaa korkotaso
- **Arviointimenettely talouden kriteerien perusteella uhkaa itsenäisen Kainuun hyvinvointialueen tulevaisuutta**
  - Alijäämän kattamisvelvoite, vuosikatteen ja poistojen suhde, lainanhoitokate
- **Kuluvan vuoden alijäämä on muodostumassa alkuperäistä talousarviota pienemmäksi**
- **2024 alustava enintään -10 milj. euron alijäämätavoite ei ole realistinen**
  - Laskelman mukainen -27 milj. euron alijäämä edellyttäisi toimialueiden toimintakuluesitysten karsimista yhteensä n. 20 milj. eurolla.
- **Merkittävät toimintakululeikkaukset pystyttävä toteuttamaan viimeistään 2025**
  - Kumulatiivinen käyttötalouden tasapaino olisi esitetyn suunnitelman mukaisesti saavutettavissa vuonna 2026

4.3 Alueen oma nosto (sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen erityiskysymykset)

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Pohjoisen alueen YTA-yhteistyö

- **Pohjoisen alueen YTA-yhteistyö edennyt hyvin**
  - Selvästi valtakunnallista keskiarvoa pidemmällä
  - YTA-sopimuksen päivittäminen meneillään
- **YTA-johtoryhmä ja asiantuntijaryhmät kokoontuvat säännöllisesti**
  - Erikoisalojen tapaamiset jatkuvat sopimuksen mukaisesti
- **YTA-päivät kahdesti vuodessa**
  - Kaikkien alueiden poliittinen ja viranhaltijajohto
- **Tervia logistiikka Oy:n sopimus allekirjoitettu**
  - Logistiikka-, kuljetus- ja hankintapalvelut
  - Matkojen välityspalvelut
  - Kyytien kilpailutukset ja hankinnat
- **Palvelu- ja laitehankintojen yhteistyöstä sovittu**
  - Käynnistyy 2024
- **Selvityksessä yhteistyö työvoiman turvaamiseksi**
  - Ulkomaisen työvoiman rekrytointi ja Tervia osaajien hyödyntäminen
- **Yhteisen TKIO strategian laatiminen**
  - Valmistuu 2024
- **YTA-tasoinen valmiussuunnittelu käynnissä**
- **Koulutusyhteistyö tiivistyy**

5. Johtopäätökset

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

5.1 Yhteinen näkemys alueen tilanteesta (neuvottelusta)

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Yhteinen näkemys alueen tilanteesta

5.2 Vaikutukset STM ja SM selvityksiin

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Vaikutukset STM ja SM selvityksiin

5.3 Mahdolliset toimenpidesuosituksset

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Mahdolliset toimenpidesuosituksukset

VM:n ja STM:n suositusehdotukset:

1. Alueen on määrätietoisesti jatkettava toiminnan ja palveluiden uudistamista sekä talouden tasapainotusta.
2. Alueen on edelleen kehitettävä tarkoituksenmukaista palvelurakennetta ja -verkkoa sekä edelleen jatkettava digitaalisten palveluiden kehittämistä.
3. Alueen tulee varmistaa toteutettujen investointien (erityisesti Kainuun keskussairaala) tavoitellut vaikutukset toiminnan tuottavuuteen sekä alueen vastuulla olevien palveluiden järjestämiseen.
4. Alueen on tunnistettava, suunniteltava sekä toimeenpantava tarvittavat toimet vuokratyön käytön vähentämiseksi.
5. Alueen on nopeutettava ja vahvistettava YTA-yhteistyötä.

SM:n suositusehdotukset:

1. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
2. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
3. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
4. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
5. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

5.4 Jatkotoimenpiteistä sopiminen

Tarkennus osion aiheesta

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Jatkotoimista sopiminen

6. Tilaisuuden päätös

KIITOS!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Yleiskatsaus ja Kainuun hyvinvointialueen näkemys hallitusohjelmasta

Hyvinvointialueiden velvoitteet ja rahoitus ovat vakavassa ristiriidassa: Lakisääteisiä velvoitteita on joko kevennettävä tai rahoitusta merkittävästi lisättävä. Edelleen palveluprosessien ja -rakenteiden kehitystyötä on jatkettava, jotta resurssivajeiden ja palvelutarpeiden välistä epäsuhtaa voitaisiin kaventaa.

Rahoitus

Alijäämän kattamisveloitteen määräaikaa tulee jatkaa. Nykyisellään ensimmäisten alijäämävuosien kattaminen kahdessa vuodessa johtaa kohtuuttomiin leikkaustavoitteisiin suurten ylijäämien aikaansaamiseksi.

Hyvinvointialueindeksin tulee perustua todellisiin kustannusnousuihin; esimerkiksi palkkatarkaisu ylittää yleisen tason.

Alueet, joilla ei ole lainanottovaltuutta, eivät kykene tehokkuutta parantaviin investointeihin. Tämä asettaa alueet myös erilaiseen asemaan toimenpiteiden osalta.

Hyte-kertoimen painoarvon kasvattaminen on myönteinen asia, vaikkakin sen vaikutukset näkyvät viiveellä.

Palvelujen tuotanto

Palvelureformi kokonaisuudessaan on kannatettava asia, samoin säädösten keventäminen ja mitoitusvaatimusten jäädyttäminen. Näin lainsäädännöllä varmistetaan lopputuotosta, ei toteutustapaa.

Vanhuspalveluissa teknologian lukeminen osaksi mitoitusta on myönteinen suunta.

Vammaispalvelulain kaavailtu uudistus laajentaa erityispalvelujen käyttäjäjoukkoa, jolloin kustannukset kasvavat.

Ammattihenkilölain uudistaminen on välttämätöntä, jotta saadaan lievennyksiä henkilöstön monipuoliselle ja joustavalle käytölle.

Muuta

Sosiaalisen luototuksen siirtyminen Kelalle ja kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen kunnille on hyvinvointialueiden näkökulmasta myönteistä.

Ministeriöiden ohjauksen toivotaan olevan aiempaa yhtenäisempää. Yhden viraston alaisuuteen koottavat lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät yhtenäistäisivät tulkintoja ja vähentäisivät epäselvyyttä.

Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen vaikuttaa heikentävästi sotealan henkilöstön saatavuuteen. Samoin opiskelijoiden sosiaalietuuksiin kohdentuvat heikennykset pidentävät opiskeluaikoja ja vaikeuttavat sijaisten ja pätevien työntekijöiden saatavuutta. Pahimmillaan tämä vaikeuttaa jo ennestään vaikeaa henkilöstön saatavuutta.

Kainuu

Kainuun hyvinvointialueen uudistamis- ja sopeuttamisohjelman toimiva järjestämissuunnitelma hyväksyttiin huhtikuussa 2023. Järjestämissuunnitelman toimeenpano on suunniteltu tehtäväksi neljässä eri vaiheessa. **Alueella on hyvin tunnistettu järjestämiseen, palveluihin ja kustannuksiin, toimintaympäristöön sekä päätöksentekoon kohdistuvat riskit ja haasteet. Toimenpiteissä on päästy hyvin käytännön tasolle. Toimenpiteiden riittävyys tulee varmistaa.**

Alueen palvelutarve on maan suurimmasta päästä ja palvelujärjestelmän kestävyyttä haastaa ikääntyvä ja vähenevä väestö. Asiakasohjauksen tehostaminen on tärkeällä sijalla. Järjestämissuunnitelman tärkeäksi toimenpidekokonaisuudeksi on nostettu yleinen kaikenikäisille tarkoitettu monikanavainen sosiaalihuollon neuvonta ja ohjaus. Lasten ja nuorten palveluissa haasteina on edelleen opiskeluhuollon saatavuus sekä nuorisopsykiatrian osastohoidon ylikuormittuminen. Lasten, nuorten ja perheiden palvelut järjestetään kahdella toimialueella, joten integraatioon on kiinnitettävä huomiota. Järjestämissuunnitelman mukaisesti ikääntyneiden palvelurakennetta kevennetään ja kotiin annettavia monimuotoisia palveluja vahvistetaan tulevana vuosina. Alueen terveyskeskusten vuodeosastoja tullaan muuttamaan arviointi- ja kuntoutusyksiköiksi. Terveyspalvelujen suurimmat haasteet kohdistuvat saatavuuden osalta etenkin Kajaanin perusterveydenhuoltoon sekä suun terveydenhuoltoon. **Yhdenvertainen saatavuus ei toteudu.** Kainuussa etäasioinnin osuus perusterveydenhuollon avohoidon käynneistä oli merkittävästi keskimääräistä suurempi.

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on heikkoa, henkilöstön saannin turvaaminen nähdäänkin alueen keskeiseksi haasteeksi, ja se on yksi järjestämissuunnitelman päätavoitteista. Henkilöstöstrategian laadinta on meneillään ja valmentavaan johtamiseen panostetaan kattavasti, millä on yhteys luonnollisesti myös kustannusten hallintaan.

Investointien taso alueella on ja tulee olemaan alhainen. Tätä selittää Kajaanin keskussairaalan valmistuminen, mikä samalla on kasvattanut alueen lainakantaa. Ikärakenteeseen pohjaava kustannuskehitys tulee olemaan muuta maata maltillisempi, toinen puoli asiasta on, että alueen asukasluvun väheneminen tulee väistämättä pienentämään alueen saamaa osuutta kokonaisrahoituksesta. Muutosohjelman toteutukseen ja toimeenpanoon tuleekin kiinnittää erityistä huomiota, jotta alue pystyy vastaamaan sekä rakenteellisiin että toiminnallisiin haasteisiin.

Onnettomuuksien ehkäisytehtävien palvelutason toteutuminen: Pelastuslain (379/2011) 41.4 §:n mukaisessa ilmoitusmenettelyssä on ollut merkittäviä puutteita. Pronto-tilastojen mukaan vain 23 %:ssa tapahtuneista ilmoitusvelvollisuuden piirissä olevista tapauksista tehtiin ilmoitus vuonna 2022.

Pelastustoiminnan palvelutason toteutuminen: Kiireellisen avun saamisen palvelutaso on pääosin riittävällä tasolla, huomattavia puutteita on toimintavalmiusaikojen osalta yhdessä riskiruudussa ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan osalta. Tilanne on parantunut edellisestä arvioinnista. Vuonna 2021 yhtäjaksoisia puutteita oli 3 riskiruudussa. Aluehallintovirasto valvoo toimintavalmiusaikojen kehitystä, erityisesti ongelmaruutujen osalta, normaalin valvontatehtävän yhteydessä.

Pelastusjoukkueen toimintavalmiusajan mediaani on huonontunut vuonna 2022 edellisten vuosien (vuodet 2019–2021) keskiarvosta lähes kymmenen minuuttia.

Pelastustoiminta kärsii resurssipulasta. Avoimiin virkoihin ei saada kelpoisuudet täyttäviä hakijoita. Lisäksi sivutoimisen henkilöstön määrä on vähentynyt kymmenessä vuodessa yli puolella. Vähäinen resurssien määrä näyttäytyy suoraan ongelmana pelastustoiminnan palvelutasossa.

Pelastustoiminnan johtamisen resurssit ovat alueen kokoon nähden pienet, yksi päällystöviranomainen ilman varmistettua tukea. Yhteistyötä naapurialueiden kanssa tulisi kehittää valmiuden parantamiseksi.

Varautumisen ja väestönsuojelun palvelutason toteutuminen: Henkilöstövarauksissa on haasteita. Henkilöstöä ei saada varattua niin paljon kuin tarvetta olisi. Myös pelastuslaitoksen tilaresurssit vaativat tarkastelua. Henkilö- ja tilaresurssit voidaan pitää merkittävänä kehitystä vaativana kohteena.

Kainuun hyvinvointialueen järjestämissuunnitelma kuvaa palvelustrategian valinnat ja toimii uudistamis- ja sopeuttamishjelmana, jolla turvataan palvelut sekä yhteensovitetään käytettävissä olevat resurssit ja palvelutarpeet talouden tasapainottamiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nykytila-analyysi osoittaa, että harvaan asutun, vähenevän ja ikääntyvän väestön maakunnassa palveluiden rakennetta ja sisältöä on kokonaisuudessaan sopeutettava käytettävissä olevan rahoituksen ja henkilöresurssien mukaiseksi. Työnantajakuvan sekä organisaation veto- ja pitovoiman kehittäminen on elinehto ammattilaisten saamiseksi.

Kainuun hva:n järjestämissuunnitelmaa ohjaavat periaatteet on johdettu edellä olevista lähtökohdista. Ne korostavat erityisesti kokonaisuuden johtamista, tuottavuuden kehittämistä sekä kumppanuuksia ja yhteistyötä (*Kainuun hva:n järjestämissuunnitelma, taulukko 5*).

Suunnitelman konkreettisia toimia täsmennetään linjauksilla, joita ovat

- asiakkuuksien hallinnan ja ohjauksen tehostaminen,
- digipalveluiden ja teknologian hyödyntäminen,
- kotiin annettavien palveluiden vahvistaminen,
- lähipalveluiden uudistaminen sekä
- päivystyspalveluiden turvaaminen ja kokonaisuudessaan kustannustehokkaampiin järjestämistapoihin siirtyminen.

Vaikean taloudellisen tilanteen vuoksi järjestämissuunnitelman mukaiset toimintakuluja alentavat ja mahdollisimman laajasti vaikuttavat toimet on saatava nopeasti toimeenpantua. Sopeuttamisen tarve on selkeästi suurempi kuin järjestämissuunnitelmaan kootut toimenpiteet tässä vaiheessa kattavat. Menojen alentaminen ei kuitenkaan riitä nostamaan vuosikatetta positiiviseksi.

Kainuussa hyvinvointialueelle on siirtynyt mittava investointivelka, sillä monet sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen kiinteistöt ovat käyttöikänsä päässä. Investoinnit liittyvät erityisesti lähipalvelukonseptien uudistamiseen, joilla voidaan vaikuttavat merkittävästi tilojen tarpeeseen ja palvelupisteiden sijoittamiseen.

Talouden tasapainottaminen edellyttää vahvaa toimeenpanokykyä heti tarvittavien päätösten teon jälkeen. Tämä vaatii sekä linja- että poliittiselta johdolta vahvaa sitoutumista, mutta myös henkilöstön ja kansalaisten osallistamista ja kuulemista sekä aktiivista tiedottamista tulevista muutoksista.

Pohjoisen alueen YTA –yhteistyö

Pohjoisen alueen hyvinvointialueiden yhteistyö on edennyt hyvin kuluneen vuoden aikana. Merkittävää edistystä on tapahtunut erityisesti yhteisen tahdon ja samansuuntaisten toimenpiteiden vahvistumisessa. Pohjoisten hyvinvointialueiden yhteistyön arvioidaan olevan selvästi valtakunnallista keskiarvoa pidemmällä.

YTA-johtoryhmä sekä asiantuntijaryhmät kokoontuvat säännöllisesti, ja parhaillaan on meneillään YTA-sopimuksen päivittäminen. Erikoisalojen tapaamiset ovat jatkuneet sopimuksen mukaisesti. Näiden lisäksi yhteiset YTA-päivät (eli kaikkien alueiden poliittista ja viranhaltijajohtoa kokoavat kokoukset) toteutuvat kahdesti vuodessa.

Yhteistyön konkreettisina esimerkkeinä ovat alueen tukipalveluiden tuottamisen ja strategisten toimien sekä valmiussuunnittelun edistäminen.

Yhteisen Tervia Osuuskunnan tytäryhtiö Tervia Logistiikka Oy:n perustamis- ja osakassopimus on allekirjoitettu lokakuussa 2023. Tervia Logistiikan tavoitteena on kattaa jatkossa pohjoisen alueen logistiikka-, kuljetus- ja hankintapalvelut, sekä matkojen välityspalvelut sekä kyytien kilpailutukset ja hankinnat. Näillä arvioidaan saavutettavan merkittävää taloudellista hyötyä alueen toimijoille.

Toinen keskeinen esimerkki YTA-tasoisesta synergiasta on palvelu- ja laitehankintojen yhteistyö, joka on sovittu käynnistyväksi ensi vuoden kuluessa.

Edelleen tavoitteina ovat työvoiman turvaamisen toimenpiteet (ulkomaisen työvoiman rekrytointi ja Tervia osaajien hyödyntäminen). Tähän liittyy myös koulutusyhteistyön tiivistäminen (mm. Mediecon käyttö)

Myös yhteisen TKIO strategian odotetaan valmistuvan 2024 aikana.

Kainuu

VM:n ja STM:n suositusehdotukset:

1. Alueen on määrätietoisesti jatkettava toiminnan ja palveluiden uudistamista sekä talouden tasapainotusta.
2. Alueen on edelleen kehitettävä tarkoituksenmukaista palvelurakennetta ja -verkkoa sekä edelleen jatkettava digitaalisten palveluiden kehittämistä.
3. Alueen tulee varmistaa toteutettujen investointien (erityisesti Kainuun keskussairaala) tavoitellut vaikutukset toiminnan tuottavuuteen sekä alueen vastuulla olevien palveluiden järjestämiseen.
4. Alueen on tunnistettava, suunniteltava sekä toimeenpantava tarvittavat toimet vuokratyön käytön vähentämiseksi.
5. Alueen on nopeutettava ja vahvistettava YTA-yhteistyötä.

SM:n suositusehdotukset:

6. Alueen on jatkettava toiminnan uudistamista.
7. Onnettomuuksien määrää tulee vähentää tehokkaasti ja tulipalojen määrä tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Hyvinvointialueiden tulee onnettomuuksien ehkäisytyössä kiinnittää huomiota laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen.
8. Hyvinvointialueiden tulee parantaa toimintavalmiutta alueella toimintaympäristön riskejä vastaavalle tasolle.
9. Hyvinvointialueiden pelastustoimien tulee varmistaa, että väestönsuojeluun varautumiseen kohdennetut resurssit ja osaaminen ovat riittävät ja suuntautuvat lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen.
10. Hyvinvointialueiden tulee kiinnittää erityistä huomiota pelastusalan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen